



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph. D. ve věci

žalobce: **M. C.**
bytem X
st. příslušnost T. r.

zast. advokátkou Mgr. Martinou Sklenskou
sídlem Moravské náměstí 754/13, 602 00 Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2024, č. j. MV-123012-4/SO-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a předcházející průběh řízení

1. Žalobce podal dne 19. 9. 2022 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území České republiky dle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců („zákon o pobytu cizinců“). Tato žádost byla zamítnuta rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 17. 4. 2024, č. j. OAM-12927-29/PP-2022 („prvostupňové rozhodnutí“), neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana EU. Rozhodnutím žalované ze dne 17. 9. 2024, č. j. MV-123012-4/SO-2024 („napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.
2. Z předcházejícího správního řízení vyplývá, že žalobce se považuje za rodinného příslušníka české státní příslušnice, paní K. Ö., a to ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy považuje se za druhu občanky EU. V řízení před prvostupňovým orgánem vyšlo najevo, že žalobce je současně ženatý. Jeho manželka paní E. C. a jejich tři děti žijí v Turecku.
3. Dne 3. 11. 2022 byl proveden výslech žalobce. Žalobce jednak uvedl okolnosti svého seznámení s paní K. Ö. a jejich dalšího vztahu. Je ženatý od roku 2005 a do Turecka za svou rodinou jezdí jednou za 4-5 měsíců. Když je v Turecku, bydlí společně s manželkou a dětmi v domě. Mezi ním a jeho manželkou nadále existuje i intimní soužití. Když je žalobce v České republice, s manželkou a dětmi je v pravidelném telefonickém kontaktu, volají si každý den. Žalobce rodinu finančně podporuje. K otázce na jeho vztah s manželkou uvedl, že se jedná o vztah víceméně formální, ale před dětmi se snaží být v co nejlepším rozpoložení. Téma rozvodu mezi nimi nepadlo, protože nechtějí ublížit dětem. Žalobce při pohovoru uvedl: *„Od prvního dne, kdy jsem se seznámil se svojí českou přítelkyní, jsem jí svoji situaci objasnil a zdůraznil, že v žádném případě se rozvádět nechci a chci rodinu v Turecku zachovat. S největší pravděpodobností, pokud by K. s tímto nesouhlasila, tak by ten náš vztah mezi námi nebyl.“* Děti i manželka o jeho vztahu v České republice ví. Žalobce chtěl být vždy upřímný, proto vždy oběma stranám řekl celou skutečnost. Současné uspořádání vztahů mu vyhovuje, nehodlá jej měnit. K otázce správního orgánu, jaký dopad by na jeho vztah s družkou mělo negativní rozhodnutí o jeho žádosti, žalobce uvedl, že by to na jeho vztah nemělo žádný vliv.
4. Téhož dne byl proveden výslech K. Ö., která se vyjádřila k okolnostem svého vztahu s žalobcem a jejich společného života. Uvedla, že situace žalobce jí nevadí, žalobce jí řekl o své situaci hned na začátku jejich vztahu. Kdyby manželka žalobce byla v ČR, tak by jí to vadilo, ale jelikož je daleko a nemá s nimi žádné problémy, tak jí to nevadí. K otázce, jaký dopad by na její vztah s žalobcem mělo negativní rozhodnutí o žádosti žalobce uvedla, že by byla zklamaná, zkusili by to znovu. Jejich vztah by to neovlivnilo.
5. Dle prvostupňového rozhodnutí nebylo možné připustit, aby vedle sebe souběžně existoval vztah rodinný mezi manželi a jiný partnerský vztah, z jehož titulu by se na cizince hledělo v intencích zákona o pobytu cizinců jako na rodinného příslušníka občana EU. V materiální rovině by tak byla připuštěna existence dvojího manželství. Vztah žalobce s českou státní občankou není možné pokládat za trvalý partnerský vztah dle §15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce je v současnosti stále ženatý.
6. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce namítl, že bylo vydáno až rok a půl po provedení výslechu. Prvostupňový orgán s ohledem na plynutí času neprověřil, zda nedošlo v rodinné situaci žalobce k nějakým změnám. Žalobce s manželkou neudrhuje

žádný vztah, a to ani vztah intimní. Pokud je s manželkou ženatý, jedná se o dodržení místních kulturně-rodinných tradic, kdy děti žalobce nejsou zletilé, nicméně samotné manželství žalobce je rozvrácené a svoji funkci nesplňuje. Žalobce s ohledem na plynutí času navrhl provedení nového výsledku své osoby a výsledku své partnerky.

7. Žalovaná se závěrem prvostupňového orgánu souhlasila. Existence dvou *de facto* manželských vztahů neodpovídá ani zvyklostem ani zákonům platným na území České republiky. Žalovaná je toho názoru, že pokud žalobce neučinil za dva roky, tj. za dobu, po kterou se zná se svou partnerkou, žádné kroky k tomu, aby se se svou manželkou rozvedl, pak jeho vztah k družce nelze považovat za vztah trvalý ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť je zřejmé, že přetrvávají určité podstatné vazby ze vztahu předchozího, jež brání navázání nového trvalého vztahu. Žalovaná odkázala na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 6. 2018, č. j. 62 A 75/2016-62, a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 12. 2018, č. j. 9 A 22/2016-41, které se obdobnou situací zabývaly.
8. Žalovaná dále konstatovala, že prvostupňový orgán dle ní postupoval v souladu s § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád („správní řád“). Je-li dle § 3 správního řádu zjištěna skutečnost, která znemožňuje vyhovět žádosti, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Pokud žalobce chtěl žít v České republice partnerský život a za tímto účelem získat pobytové oprávnění, měl činit kroky ke změně svého rodinného stavu. Žalobce pravidelně cestuje do země původu, žádost o rozvod však nikdy nepodal a rozvádět se nechce. Provedenými důkazy bylo bez pochybností prokázáno, že byl dán důvod pro zamítnutí žádosti žalobce. Prvostupňový orgán plně respektoval rodinný a soukromý život žalobce i právo na spravedlivý proces. K námitce žalobce, že prvostupňový orgán nepostupoval v souladu se zásadou materiální pravdy, neboť od výsledku došlo mezi žalobcem a jeho manželkou ke změnám, žalovaná uvedla, že žalobci nic nebránilo, aby v průběhu správního řízení učinil písemné podání. K návrhu na provedení nového výsledku žalobce žalovaná uvedla, že žalobce je stále ženatý v Turecku, proto by provedení nového výsledku žalobce a jeho družky nepřineslo žádné nové podstatné informace.
9. Napadeným rozhodnutím dle žalované nedošlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobci nebylo znemožněno požádat o jiný druh pobytového oprávnění či o udělení pobytového oprávnění žádat opakovaně. Žalobce navíc netvrdil, že nemůže realizovat partnerský život v zemi svého původu. Ze správního spisu plyne, že žalobce má vazby na zemi, jejímž je občanem, má tam nezletilé děti, manželku i majetek. Napadeným rozhodnutím proto nebyl porušen závazek, jež pro Českou republiku vyplývá z mezinárodních smluv.

II. Žaloba

10. Rozhodnutím správních orgánů došlo k porušení § 3, § 4 a § 5 správního řádu. Správní orgány nevzaly v potaz veškeré skutečnosti, které vyšly ve správním řízení najevo. Dostatečně nepřihlédly k výpovědi žalobce a jeho družky při pohovoru dne 3. 11. 2022 a k listinám předkládaných žalobcem.
11. Jediným osamoceným důvodem pro zamítnutí žádosti žalobce je úvaha správních orgánů o souběhu manželského a partnerského vztahu. Správní orgány ignorovaly, že žalobce veškeré zákonné předpoklady pro vyhovění žádosti formálně naplnil. Jejich závěr nemá opodstatnění ve zjištěných skutečnostech ani v zákonných normách českého právního řádu

či v současných kulturních aspektech dnešní společnosti. Zákon o pobytu cizinců, občanský zákoník, ani jiné právní předpisy neupravují zákaz souběhu partnerského a manželského vztahu. Zákon o pobytu cizinců naopak stanovuje jasná kritéria pro posouzení výkladu pojmu *rodinný příslušník občana EU* a žalobce tuto definici splňuje. Skutečnost, že má žalobce na území řádně doloženou existenci trvalého partnerského vztahu se svou družkou je přitom v projednávané věci zcela nesporná a deklarovaná správními orgány obou stupňů. Souběh manželského a partnerského vztahu nezakládá nezákonnost v podobě dvojího manželství. Souběh takových vztahů dle zákonodárce nevylučuje aplikaci §15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Postup správních orgánů je v přímém rozporu s právem žalobce na spravedlivý proces. Žádná norma českého právního řádu takový účinek souběhu manželského a partnerského vztahu nestanoví, nadto se jedná o nerovné zacházení v případě, kdy kulturní aspekty na území naopak takové trendy připouští.

12. Společenský vývoj v EU a zejména na území České republiky přináší navzdory dlouhotrvajícím morálním zásadám české společnosti nová názorová kritéria, jež posouvají hranice morálních zásad na zcela jinou úroveň, neboť současným trendem české společnosti jsou vztahy polyamorní. Jedná se o druh nemonogamního soužití, založený na toleranci a akceptaci dalších vztahů, což je v podstatě obdobný případ žalobce, který vede manželský a partnerský vztah, kdy soužije s oběma ženami, které jsou srozuměny vzájemně o své existenci a jejich vztahu k žalobci. Obě ženy tyto vztahy vzájemně tolerují a jsou současně v kontaktu prostřednictvím telekomunikačních sítí. Tyto skutečnosti žalobce a jeho družka uvedli při pohovoru, správní orgán je však vůbec nehodnotil, postupoval v rozporu s § 50 správního řádu a souvisejícími ustanoveními.
13. Závěr o tom, že by snad souběh manželství a partnerského vztahu žalobce měl odporovat veřejnému pořádku na území je ve světle současného kulturního vývoje na území alibistický a neopodstatněný. Nelze spravedlivě odůvodnit, proč by u občanů České republiky mělo být takové jednání tolerováno, a proč by měl být cizinec z pohledu udělení pobytového oprávnění stavěn do nerovné pozice, kdy by takové jednání nebylo aprobováno a bylo hodnoceno jako nepřípustné. Jednání žalobce nikterak neodporuje zákonným pravidlům a ani kulturním zvyklostem na území.
14. Žalobce poukázal na nutnost zkoumat přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a z hlediska práva žalobce na respektování jeho náboženských zásad. Žalobce vyznává islám, je nutné přihlížet k jeho kulturním a náboženským zvyklostem za předpokladu, že nejsou v rozporu se zákonnými normami českého právního řádu. K tomuto žalobce poukázal na pravidlo obsažené v právu šaria aplikovaném v jeho kultuře, které je obsaženo v sůře 4 Al Nisa Koránu v odst. 3, kde se praví: *„Bojíte-li se, že nebudete spravedliví k sirotkům... berte si za manželky ženy takové, které jsou vám příjemné, dvě, tři a čtyři; avšak bojíte-li se, že nebudete spravedliví, tedy si vezměte jen jednu...“*
15. Rozpor kulturních zvyklostí žalobce s právním řádem České republiky existuje pouze v otázce dvojího manželství. Kulturní tradice vedení partnerského života žalobce směřujícího k manželskému svazku poté, co dojde k ukončení původního manželství, zcela odpovídá legitimním zásadám českého právního řádu. Podle práva šaria je naopak nad rámec kulturních zvyklostí na území České republiky vyžadována vyšší forma osvědčení partnerského vztahu ve formě tzv. výslovného zaslíbení obou partnerů vůči sobě před představitelem božím a svědky, tj. předzvěst uzavření manželského svazku. Bez tohoto aktu

nelze sdílet společnou domácnost druhá a družky. Žalobce přisuzuje svému partnerskému vztahu s družkou K. v souladu se svými tradicemi mnohem větší váhu, než je vyžadována na území České republiky, tento vztah nelze z hlediska přiměřenosti napadeného rozhodnutí bagatelizovat a na druhé straně považovat na roveň vztahu manželskému s poukazem na existenci již uzavřeného manželství žalobce v zemi původu. Takový postup komise je vnitřně rozporný a nepřezkoumatelný a nemůže založit zákonnost rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce za situace, kdy byly veškeré zákonné podmínky splněny.

16. V případě žalobce je nutné posuzovat faktickou stránku jeho vztahů, skutečnou intenzitu a trvalost. Je sice pravdou, že trvající manželství v zemi původu žalobce má významnou roli v jeho životě, zejména rodinném. Se svou manželkou má děti, pro které stále manželský vztah udržuje navzdory odcizení. To nemůže být samo o osobě rozhodující pro vyloučení možného partnerského vztahu s jinou osobou, k níž přechovává vroucné a hluboké citové vazby. Žalobce konstatuje, že jejich vzájemná citová náklonnost s družkou, společné soužití v jedné domácnosti s jejími rodinnými příslušníky na denní bázi, je nezpochybnitelným osvědčením faktického citového vztahu žalobce, který dosahuje mnohem větší intenzity než jeho manželský vztah. Trvalost tohoto vztahu je dána i jeho délkou téměř tří let.
17. Komise v dostatečné míře neuvedla důvody svého rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídila při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, jak ukládá § 68 odst. 3 správního řádu. Své rozhodnutí založila jen na generalizovaných závěrech o dvojím manželství a rozporu s veřejným pořádkem, aniž by tyto ničím nepodložené závěry byly z hlediska platného práva odůvodněné a správné, a aniž by vylučovaly splnění požadavků zákona pro aplikaci kritéria rodinného příslušníka občana EU na osobu žalobce, který tímto rodinným příslušníkem zcela nepochybně je.

III. Vyjádření žalované

18. Žalovaná ve vyjádření k žalobě především odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalobce nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU s ohledem na manželský svazek žalobce s tureckou občankou. Jedna osoba může v jednu chvíli vést pouze jednu společnou domácnost ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Manželský, resp. partnerský vztah a vztahy jim obdobné mezi dvěma dospělými osobami vedoucími společnou domácnost musí mít v našem kulturně civilizačním okruhu zásadně monogamní povahu.
19. Ust. § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců nelze interpretovat jako otevření prostoru pro přejímání cizích kulturních vzorců lidského soužití za účelem získání pobytového oprávnění. Žalovaná odkázala na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2016, č. j. 6 Azs 58/2016-40. S ohledem na respektování náboženských zásad žalobce žalovaná uvedla, že i v Turecku je mnohoženství vyloučeno. Žalovaná se ve vyjádření vyslovila také k posuzování zásahu do soukromého a rodinného života žalobce.

IV. Posouzení věci soudem

20. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
21. Žaloba není důvodná.

22. Zákon o pobytu cizinců upravuje přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU v § 87b. Podle odst. 1 „*[r]odinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, je povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.*“ Odst. 2 a 3 stanoví časové nároky na podání žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu a náležitosti této žádosti. Odst. 4 pak vymezuje formy dokladů, jež jsou rodinným příslušníkům dle občana EU vydávány.
23. Pojem „rodinný příslušník“ je vymezen v § 15a zákona o pobytu cizinců v několika kategoriích. Pro případ žalobce je relevantní kategorie rodinných příslušníků vymezená v § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť žádost podal jako cizinec, který „*má s občanem Evropské unie nebo se státním občanem České republiky přihlášeným k trvalému pobytu na území řádně doložený trvalý partnerský vztah.*“
24. Nutno upřesnit, že v kontextu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat na území členských států („směrnice“) spadá kategorie rodinných příslušníků dle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců do skupiny tzv. oprávněných osob (nikoli rodinných příslušníků dle čl. 2 odst. 2 směrnice). Z hlediska unijního práva mají členské státy ve vztahu k této kategorii osob dle čl. 3 odst. 2 směrnice povinnost *usnadnit vstup a pobyt* v souladu se svými vnitrostátními předpisy. Přitom jsou povinny *pečlivě posoudit osobní poměry těchto osob a zdůvodnit každé zamítavé rozhodnutí* (viz rozsudek velkého senátu SDEU ze dne 5. 9. 2012, ve věci C-83/11).
25. Dle § 87e odst. 1 písm. a) bod 1. zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana EU.
26. Předně bylo nutné se zabývat pojmem „trvalý partnerský vztah“, jehož naplnění je klíčové pro kategorii rodinných příslušníků dle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Zatímco u manželství je závažnost a trvalost vztahu dána již právním úkonem, kterým snoubenci do takového stavu po zralé úvaze a s vědomím všech následků vstupují, u neformálního soužití, kdy partneři buď nechtějí nebo pro různé překážky nemohou takovýmto úkonem osvědčit jeho trvalost, je třeba pečlivě zkoumat jeho kvantitativní i kvalitativní stránku.
27. U kvantitativní stránky vztahu je hodnocena trvalost posuzovaného vztahu, u kvalitativní stránky především jeho hloubka. Kvantitativní i kvalitativní stránka spolu úzce souvisejí a nelze je striktně oddělovat. Trvalost partnerského vztahu je možné dovodit především ze samotné délky vztahu, z jeho předpokládaného budoucího vývoje a vůle partnerů ve vztahu setrvat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015-35).
28. Důkazní břemeno ohledně prokázání trvalosti partnerského vztahu leží na cizinci. Je proto v jeho vlastním zájmu, aby správním orgánům poskytl hodnověrné informace, které existenci takového vztahu osvědčí. Neposkytne-li takové informace, ať už z jakéhokoli důvodu, jde to plně k jeho tíži, neboť správní orgán může v řízení o žádosti vycházet jen z toho, co žadatel uvede a prokáže (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2013, č. j. 6 As 95/2013 - 41).

29. Povinností správního orgánu je prověřit, zda nedochází k porušování nebo obcházení zákona o pobytu cizinců, k čemuž může využít důkaz výsledkem účastníka, je-li to nezbytné ke zjištění stavu věci. Zda provede výslech nebo účastníky navržené důkazy, případně obojí, je však plně na rozhodnutí správního orgánu, který je v rámci své diskreční pravomoci oprávněn rozhodnout, které z navržených důkazů k objasnění skutečného stavu věci provede (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2010, č. j. 1 As 23/2010 - 77).
30. V nyní řešené věci vyšlo najevo, že žalobce má v Turecku manželku a tři děti. Soud se proto zabýval tím, jaký má tato skutečnost dopad na naplnění pojmu „trvalý partnerský vztah“. Mohl přitom vyjít z judikatury správních soudů, které se obdobnou situací opakovaně zabývaly, tj. situací, kdy se žadatel dovolává svého partnerského vztahu s občanem EU za účelem získání pobytového oprávnění, přičemž jsou dány důvody se domnívat, že má současně i jiný vztah obdobný vztahu rodinnému.
31. Při hodnocení trvalosti vztahu mezi cizincem a občanem EU je namístě zohlednit, zda osoby takto spolužijící mají jinou rodinu, jaké jsou důvody jejich odloučení od původního manžela a rodiny a jaký je vztah s těmito blízkými (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2015, č. j. 4 Azs 151/2015-35). Je nutno také zkoumat, zda již došlo k faktickému rozvratu původního rodinného vztahu, neboť jediné za této situace je možno připustit, že – případně i za formálního trvání původního manželství – může vzniknout trvalý vztah partnerský (srov. k tomu rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 12. 2018, č. j. 9 A 22/2016-41).
32. Obecně lze uvést, že § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců nelze interpretovat jako otevření prostoru pro přejímání cizích kulturních vzorců lidského soužití, *nota bene* za účelem získání pobytového oprávnění. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že osobní vztahy nejsou statické, lidé se scházejí a zase rozcházejí a přechod z jedné rodinné konstelace do jiné si zpravidla vyžádá jistý čas. Ovšem právě tyto situace postihuje kvantitativní a kvalitativní stránka vztahu, jež musí být zkoumána při ověřování existence trvalého vztahu ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2016, č. j. 6 Azs 58/2016-40). Je na cizinci, aby dostatečně prokázal, že jeho původní manželský vztah materiálně zanikl a není tak překážkou pro uznání jiného obdobného vztahu (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 12. 2017, č. j. 29 A 180/2015-35).
33. „Trvalý partnerský vztah“ má v našem kulturně civilizačním okruhu zásadně monogamní povahu. Souběžné trvání dvou trvalých vztahů rodinného charakteru u téhož cizince nelze pro účely získání pobytového oprávnění akceptovat pro rozpor s veřejným pořádkem, neboť takové soužití odporuje hodnotám našeho státu, vyplývajících z právních pravidel (viz zákaz dvojího manželství dle § 194 trestního zákoníku) i morálních zvyklostí (princip monogamního soužití). Od těchto závěrů nemá soud důvod se odchýlovat, a proto z nich bylo možné vyjít i při posouzení napadeného rozhodnutí.
34. Je jistě pravdou, že samotná faktická existence manželského svazku a druhého partnerského vztahu obdobného vztahu rodinnému není sama o sobě právně vyloučena. Tak tomu je v případě vztahů cizinců, stejně jako v případě vztahů občanů České republiky. Druhý partnerský vztah však nemůže být právně uznán za řádně doložený trvalý partnerský vztah

ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Stejně nemůže být právně uznán polyamorní vztah občanů České republiky, např. uzavřením manželství s více osobami. Za situace, kdy manželství žalobce stále trvá, proto žalobci zásadně nemůže být přiznán právní benefit v podobě uznání za rodinného příslušníka občana EU z titulu jeho dalšího partnerského vztahu. Nejedná se o nerovné zacházení.

35. Soud má za to, že žalobce v řízení před správními orgány dostatečně neprokázal materiální zánik svého manželského vztahu. Žalobce je ženatý s tureckou občankou. Netvrdil, že by se plánoval s manželkou rozvést, naopak, současná situace mu vyhovuje. Ze skutečností sdělených žalobcem při výsledku současně vůbec neplynulo, že by manželství žalobce bylo rozvráceno. Teprve poté, co bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, žalobce v odvolání uvedl, že jeho manželství rozvráceno je. Ohledně rozvratu manželství však žalobce neposkytl žádné bližší informace. Neuvedl důvody rozvratu manželství, ani neuvedl, že by se vůbec plánoval rozvést. Za takové situace důkazní břemeno neunesl.
36. Ve správní žalobě navíc sám žalobce uvedl, že vede manželský i partnerský vztah a žije s oběma ženami. Svůj vztah žalobce připodobňuje k polyamornímu vztahu, kdy se jedná o druh nemonogamního soužití, založený na toleranci a akceptaci dalších vztahů. Dále také uvádí, že trvající manželství v zemi jeho původu má významnou roli v jeho životě, zejména rodinném, kdy má se svou manželkou děti, pro které stále manželský vztah udržuje, navzdory odcizení. I s ohledem na tvrzení žalobce v žalobě soud dospěl k závěru, že žalobce neprokázal, že by byl jeho vztah s manželkou rozvrácen. Naopak. Sám konstatuje, že má manželský i partnerský vztah a že jeho manželství má významnou roli v jeho životě. Soud se proto ztotožnil se závěrem žalované, že žalobce neprokázal rozvrat svého dosavadního manželství. Není proto možné na něj nahlížet jako na rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
37. K dopadu do rodinného a soukromého života žalobce lze konstatovat, že rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu nepředstavuje tak závažný zásah do práv jednotlivce jako například rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Nároky na hodnocení jeho dopadů do rodinného a soukromého života cizince jsou proto nižší (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 71/2010 - 112, či ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30).
38. Žalobce při svém výsledku uvedl, že negativní rozhodnutí o jeho žádosti by nemělo na jeho vztah s družkou žádný vliv, stejně se vyjádřila i družka žalobce. Žalobce má navíc rodinné vazby i v Turecku, kde má manželku, nezletilé děti, rodiče i majetek. Lze doplnit, že v České republice žalobce původně pobýval na základě zaměstnanecké karty. Za splnění zákonných podmínek může podat opakovaně žádost o vydání pobytového oprávnění. Správní orgány se dopadem rozhodnutí do rodinného a soukromého života zabývaly a napadeným rozhodnutím nebyly porušeny žádné mezinárodní závazky České republiky.

V. Závěr a náklady řízení

39. Námitky žalobce soud vyhodnotil jako nedůvodné a neshledal ani jiné důvody, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět; proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
40. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 2. července 2025

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně